

الله
الحق
الحق

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای حرفه ای رشته پزشکی

عنوان

بررسی همبودی اختلالات روانپزشکی در بیماران مبتلا به اختلال پانیک در
بین مراجعین به درمانگاه روانپزشکی بیمارستان دکتر فاطمی اردبیل

نگارش:

سنا محمدیان

اساتید راهنما:

دکتر پرویز مولوی

دکتر مهیار ندرمحمدی

استاد مشاور:

دکتر آنیئا آذرکلاه

مهرماه ۱۴۰۰

شماره پایان نامه: ۰۸۹۰

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب سنا محمدیان دانشجوی مقطع دکتری رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می‌نمایم

که:

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها/ تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمایی های دکتر پرویز مولوی و دکتر مهریار ندرمحمدی بوده و بوسیله خودم انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش ها و یا آثار دیگران بلافاصله به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و مأخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.

- مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان‌نامه به طور کامل با اینجانب است.

- این پایان نامه قبلا برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

- کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان‌نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان‌نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.

- کلیه مقالات مستخرج از این پایان‌نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی اساتید راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.

- چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

سنا محمدیان

امضا و تاریخ

- بدینوسیله اصالت و صحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید اینجانب، دکتر پرویز مولوی و دکتر مهریار ندرمحمدی استاد راهنما می باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما

امضا و تاریخ

تقدیم به خدایی که آفرید
جهان و انسان و علم و عشق را
و به کسانی که عشقشان را در وجودم دمید، پدر عزیزتر از جان و مادر مهربانم

از زحمات اساتید گرانقدر، معلمان علم، ادب و اخلاق

جناب آقای دکتر پرویز مولوی

جناب آقای دکتر مهریار ندرمحمدی

بعنوان اساتید راهنما

و همچنین

سرکار خانم دکتر آنیثا آذرکلاه

بعنوان استاد مشاور

که در تمامی مراحل اجرای این تحقیق بنده را همراهی نموده و

روشنگر راه بوده اند بی نهایت سپاسگزارم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده.....
فصل اول: مقدمه	
۲	۱-۱- مقدمه و بیان مساله.....
۵	۱-۲- اهمیت و ضرورت تحقیق.....
۷	۱-۳- اهداف تحقیق.....
۷	۱-۳-۱- هدف کلی.....
۷	۱-۳-۲- اهداف اختصاصی.....
۷	۱-۳-۳- اهداف کاربردی.....
۸	۱-۴- سوالات تحقیق.....
۸	۱-۵- تعاریف متغیرهای تحقیق.....
۸	۱-۵-۱- اختلال پانیک.....
۹	۱-۵-۲- اختلالات روانپزشکی.....
۱۰	۱-۵-۳- همبودی.....
فصل دوم: بررسی متون	
۱۰	۲-۱- مقدمه.....
۱۰	۲-۲- پانیک.....
۱۲	۲-۲-۱- رویکردهای پانیک.....
۱۴	۲-۲-۲- منشا اختلال پانیک.....
۱۵	۲-۲-۲-۱- عوامل علیت.....
۱۶	۲-۲-۲-۲- عوامل رشد.....
۱۹	۲-۲-۳- تشخیص اختلال پانیک.....
۲۱	۲-۲-۴- علائم و نشانه های پانیک.....

۲۴	۲-۲-۵-درمان اختلال پانیک
۲۴	۲-۲-۵-۱-روان درمانی
۲۵	۲-۲-۵-۲-روانکاوی و روان درمانی
۲۵	۲-۲-۵-۲-۱-رفتار درمانی شناختی
۲۶	۲-۲-۵-۲-۲-انسان درمانی
۲۷	۲-۲-۵-۳-دارو درمانی
۲۸	۲-۲-۵-۳-۱-داروهای ضد افسردگی
۲۹	۲-۲-۵-۳-۲-بنزودیازپین ها
۳۰	۲-۳-اختلالات روانپزشکی
۳۰	۲-۳-۱-شکایات جسمانی
۳۱	۲-۳-۱-۱-نشانه های شکایت جسمانی
۳۲	۲-۳-۱-۲-درمان شکایات جسمانی
۳۳	۲-۳-۲-وسواس
۳۴	۲-۳-۲-۱-همه گیرشناسی اختلال وسواسی
۳۵	۲-۳-۲-۲-سبب شناسی و درمان وسواس
۳۸	۲-۳-۲-۳-نظریه های اختلال وسواسی
۴۲	۲-۳-۳-حساسیت بین فردی
۴۳	۲-۳-۳-۱-مؤلفه های حساسیت بین فردی
۴۳	۲-۳-۳-۲-مدل حساسیت بین فردی
۴۴	۲-۳-۴-افسردگی
۴۷	۲-۳-۴-۱-علت شناسی افسردگی
۴۸	۲-۳-۴-۲-انواع افسردگی
۵۰	۲-۳-۴-۳-درمان انواع افسردگی
۵۱	۲-۳-۵-اضطراب
۵۲	۲-۳-۵-۱-علائم اضطراب
۵۳	۲-۳-۵-۲-رویکردهای نظری به اضطراب
۵۳	۲-۳-۵-۲-۱-نظریه های زیست شناختی اضطراب

۵۵ نظریه فرویدی ۲-۳-۵-۲-۲
۵۶ نظریه نو فرویدی ۲-۳-۵-۲-۳
۵۷ نظریه‌های رفتاری اضطراب ۲-۳-۵-۲-۴
۵۸ نظریه‌های شناختی اضطراب ۲-۳-۵-۲-۵
۵۹ پرخاشگری ۲-۳-۶
۶۱ انواع رفتارهای پرخاشگرانه ۲-۳-۶-۱
۶۳ دلایل پرخاشگری ۲-۳-۶-۲
۶۶ ترس مرضی (فوبیا) ۲-۳-۷
۶۷ طبقه بندی ترس مرضی ۲-۳-۷-۱
۶۹ علل ترس مرضی ۲-۳-۷-۲
۷۰ پارانوئید ۲-۳-۸
۷۰ علائم و نشانه های پارانوئید ۲-۳-۸-۱
۷۲ علل پارانوئید ۲-۳-۸-۲
۷۴ روان پریشی ۲-۳-۹
۷۶ علل اختلالات روان پریشی ۲-۳-۹-۱
۷۶ انواع اختلالات روان پریشی ۲-۳-۹-۲
۷۸ پیشینه پژوهش ۲-۴
۷۸ پیشینه داخلی ۲-۴-۱
۸۰ پیشینه خارجی ۲-۴-۲

فصل سوم: مواد و روش کار

۷۹ مقدمه ۳-۱
۷۹ نوع مطالعه ۳-۲
۷۹ جامعه آماری ۳-۳
۸۰ نمونه آماری و روش نمونه گیری ۳-۴
۸۰ متغیرهای تحقیق ۳-۵
۸۳ معیارهای ورود به مطالعه ۳-۶

۳-۷	معیارهای خروج از مطالعه	۸۳
۳-۸	روش گردآوری اطلاعات	۸۴
۳-۹	ابزار گردآوری اطلاعات	۸۴
۳-۱۰	روش اجرای تحقیق	۸۶
۳-۱۱	روش تجزیه و تحلیل داده ها	۸۶

فصل چهارم: نتایج

۴-۱	مقدمه	۸۷
۴-۲	یافته‌های جمعیت شناختی	۸۷
۴-۳	یافته‌های توصیفی	۸۹
۴-۴	یافته‌های استنباطی	۹۰

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۵-۱	مقدمه	۱۰۲
۵-۲	بحث	۱۰۲
۵-۳	محدودیت های تحقیق	۱۲۲
۵-۴	نتیجه گیری	۱۲۳
۵-۵	پیشنهاد های پژوهشی	۱۲۴
۵-۶	پیشنهاد های کاربردی	۱۲۵
	منابع	۱۱۹

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۳-۱ معرفی متغیرهای تحقیق.....	۸۰
جدول ۴-۱ توصیف سن در نمونه‌های آماری.....	۸۷
جدول ۴-۲ توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس جنسیت.....	۸۷
جدول ۴-۳ توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس تاهل.....	۸۸
جدول ۴-۴ توزیع فراوانی پاسخگویان بر اساس تحصیلات.....	۸۸
جدول ۴-۵ توصیف ابعاد پرسشنامه SCL-90 در نمونه‌های آماری.....	۸۹
جدول ۴-۶ آزمون کولموگروف-اسمیرنوف توزیع متغیرهای تحقیق.....	۹۰
جدول ۴-۷ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال شکایات جسمانی در نمونه‌های آماری.....	۹۱
جدول ۴-۸ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال وسواس اجباری در نمونه‌های آماری.....	۹۲
جدول ۴-۹ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال حساسیت در روابط متقابل در نمونه‌های آماری.....	۹۳
جدول ۴-۱۰ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال افسردگی در نمونه‌های آماری.....	۹۴
جدول ۴-۱۱ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال اضطراب در نمونه‌های آماری.....	۹۵
جدول ۴-۱۲ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال پرخاشگری در نمونه‌های آماری.....	۹۶
جدول ۴-۱۳ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال ترس مرضی در نمونه‌های آماری.....	۹۷
جدول ۴-۱۴ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال افکار پارانوئیدی در نمونه‌های آماری.....	۹۷
جدول ۴-۱۵ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال روان پریشی در نمونه‌های آماری.....	۹۸

فهرست نمودار

عنوان	صفحه
نمودار ۴-۱ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال شکایات جسمانی در نمونه های آماری.....	۹۱
نمودار ۴-۲ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال وسواس اجباری در نمونه های آماری.....	۹۲
نمودار ۴-۳ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال حساسیت در روابط متقابل در نمونه های آماری.....	۹۳
نمودار ۴-۴ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال افسردگی در نمونه های آماری.....	۹۴
نمودار ۴-۵ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال اضطراب در نمونه های آماری.....	۹۵
نمودار ۴-۶ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال پرخاشگری در نمونه های آماری.....	۹۶
نمودار ۴-۷ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال ترس مرضی در نمونه های آماری.....	۹۷
نمودار ۴-۹ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال روان پریشی در نمونه های آماری.....	۹۹
نمودار ۴-۸ میزان همبودی اختلال پانیک با اختلال افکار پارانوئیدی در نمونه های آماری.....	۹۸

فهرست علائم اختصاری

CBT	Cognitive Behavioral Therapy
DSM-IV	Diagnostic And Statistical Manual Of Mental Disorders
ect	Electro Convulsive Therapy
ECG یا EKG	Electrocardiogram
GABA	Gamma-Aminobutyric Acid
GAD	Generalized Anxiety Disorder
ICD	International Classification Of Diseases
ocd	Obsessive Compulsive Disorder
PD	Panic Disorder
PET	Positron Emission Tomography
SSRI	Selective Serotonin Reuptake Inhibitor
SNRI	Serotonin–Norepinephrine Reuptake Inhibitor
SPSS	Statistical Package For The Social Sciences
SCL-90-R	Symptom Checklist -90- Revised
TCA	Tricyclic Antidepressant

بررسی همبودی اختلالات روانپزشکی در بیماران مبتلا به اختلال پانیک در بین مراجعین به درمانگاه روانپزشکی بیمارستان دکتر فاطمی اردبیل

چکیده:

زمینه: اختلال پانیک از جمله شایع ترین اختلالات اضطرابی بوده و بیشترین ملاقات های پزشکی را به خود اختصاص می دهد که با اثرگذاری در ناتوانایی اجتماعی، شغلی و جسمانی هزینه های زیادی را به مبتلایان تحمیل می نماید.

هدف: هدف اصلی این تحقیق تعیین همبودی اختلالات روانپزشکی در بیماران مبتلا به اختلال پانیک در بین مراجعین به درمانگاه روانپزشکی بیمارستان دکتر فاطمی اردبیل می باشد. مواد و روش ها: روش تحقیق مورد استفاده از نوع توصیفی و مقطعی می باشد. جامعه آماری این تحقیق تمامی مراجعین به درمانگاه روانپزشکی بیمارستان دکتر فاطمی اردبیل بود و در نهایت ۶۳ نفر نمونه مبتلا به اختلال پانیک با روش در دسترس به عنوان نمونه آماری تعیین گردید. جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه اختلالات روانپزشکی SCL-90 استفاده شد. برای تحلیل نتایج از آمار توصیفی در نرم افزار spss-22 استفاده شد.

نتایج: نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که به ترتیب میزان همبودی اختلال پانیک با اضطراب برابر ۵۸/۷ درصد، با افسردگی و ترس مرضی برابر ۵۴ درصد، با افکار پارانوئید برابر ۴۷/۶ درصد، با حساسیت در روابط متقابل برابر ۴۴/۴ درصد، با وسواس اجباری برابر ۳۶/۵ درصد، با پرخاشگری برابر ۲۷ درصد، با شکایات جسمانی برابر ۲۰/۶ درصد و با روان پریشی برابر ۱۹ درصد می باشد.

نتیجه گیری: افراد مبتلا به اختلال پانیک دارای سطح بالایی از اختلالات روانپزشکی می باشند، به نحوی که اضطراب دارای بیشترین همبودی و روان پریشی دارای کمترین همبودی می باشد. این میزان از همبودی اختلالات روانپزشکی با پانیک نیازمند بازنگری در شیوه های مداخلات درمانی است.

کلمات کلیدی: پانیک، اختلالات اضطرابی، اختلالات روانپزشکی.